

Legislația proprietății intelectuale

Ediție îngrijită și adnotată de
Lector univ. dr. Doru Trăilă

Ediție actualizată la
8 octombrie 2019

5. Legea nr. 344/2005

privind unele măsuri pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul operațiunilor de vămuire

publicată în

M. Of. nr. 1093 din 5 decembrie 2005

Cuprins	Art.
Capitolul I. Dispoziții generale	1-3
Capitolul II. Cererea de intervenție a autorității vamale	4-8
Secțiunea 1. Măsuri prealabile depunerii cererii de intervenție a autorității vamale	4
Secțiunea a 2-a. Depunerea și analiza cererii de intervenție a autorității vamale	5-6
Secțiunea a 3-a. Acceptarea cererii de intervenție	7-8
Capitolul III. Condițiile în care se face intervenția autorității vamale	9-14
Capitolul IV. Prevederi aplicabile mărfurilor	15-16
Capitolul V. Contravenții	17-18
Capitolul VI. Responsabilitatea autorității vamale și a titularului dreptului	19-20
Capitolul VII. Dispoziții tranzitorii și finale	21-25

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 1. Dispozițiile prezentei legi se aplică mărfurilor susceptibile a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală, care:

- intră sau ies de pe teritoriul României, inclusiv în/din zone libere sau antrepozite libere;
- sunt declarate la autoritatea vamală în vederea plasării sub un regim vamal definitiv sau suspensiv ori în vederea reexportului;
- sunt plasate sub un regim vamal suspensiv;
- se află sub supraveghere vamală, în orice alte situații;
- nu au fost declarate la intrarea sau ieșirea din țară și sunt descoperite de autoritatea vamală în timpul controalelor vamale efectuate potrivit legii;
- au intrat în proprietatea privată a statului prin confiscare sau abandon la autoritatea vamală.

Art. 2. (1) Prezenta lege nu se aplică mărfurilor care sunt obiect al dreptului de proprietate intelectuală protejată și care au fost fabricate cu consimțământul titularului dreptului, dar se află fără consimțământul acestuia în una dintre situațiile la care face referire art. 1.

(2) Prezenta lege nu se aplică mărfurilor la care se referă alin. (1), care sunt fabricate sau sunt protejate de un alt drept de proprietate intelectuală, în alte condiții decât cele convenite cu titularul dreptului.

(3) Prezenta lege nu se aplică bunurilor aflate în bagajele călătorilor sau în colete trimise ori permise de persoane fizice cu caracter necomercial, bunuri care se încadrează în limita permisă de lege pentru a fi scutite de la plata drepturilor de import și pentru care nu există indicii materiale că mărfurile ar face parte dintr-un trafic comercial.

Art. 3. (1) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

1. *drept de proprietate intelectuală*: dreptul de autor, drepturile conexe, dreptul asupra mărcilor de produs sau de serviciu protejate, dreptul asupra desenelor și modelelor industriale, dreptul asupra indicațiilor geografice, dreptul asupra brevetelor de invenție, dreptul asupra certificatelor suplimentare de protecție, dreptul asupra soiurilor de plante;

2. *drept de autor*: dreptul de proprietate intelectuală recunoscut persoanei fizice sau persoanelor fizice care au creat o operă originală de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma concretă de exprimare și independent de valoarea și destinația lor, ori altor titulari legali, persoane juridice sau fizice;

3. *drepturi conexe*: drepturile de proprietate intelectuală, altele decât drepturile de autor, de care beneficiază artiștii interpreți sau executanți pentru propriile interpretări sau execuții, producătorii de înregistrări sonore și producătorii de înregistrări audiovizuale, pentru propriile înregistrări, și organisme de radiodifuziune și televiziune, pentru propriile emisiuni și servicii de programe;

4. *marcă de produs sau de serviciu*: un semn susceptibil de reprezentare grafică, ce servește la deosebirea produselor ori serviciilor unei persoane fizice sau juridice de cele aparținând altor persoane. Pot să constituie mărci semnele distinctive cum ar fi: cuvintele, inclusiv numele de persoane, desenele, literele, cifrele, elementele figurative, formele tridimensionale, respectiv forma produsului sau ambalajul său, combinațiile de culori, precum și orice combinație a acestor semne;

5. *desen sau model industrial*: aspectul nou al unui produs având o funcție utilitară;

6. *indicație geografică*: denumirea care servește la identificarea unui produs originar dintr-o țară, regiune sau localitate a unui stat, în cazurile în care o calitate, reputație sau alte caracteristici determinante pot fi, în mod esențial, atribuite acestei origini geografice;

7. *brevet de invenție*: titlu de protecție care poate fi obținut pentru orice invenție, ce are ca obiect un produs sau un procedeu, în toate domeniile tehnologice, cu condiția ca invenția să fie nouă, să implice o activitate inventivă și să fie susceptibilă de o aplicare industrială;

8. *certificat suplimentar de protecție*: titlu de protecție care poate fi acordat pentru orice produs protejat pe teritoriul României prin brevet de invenție în vigoare și care, înainte de punerea pe piață, a fost analizat ca medicament sau ca produs fitosanitar;

9. *brevet de soi*: titlu de protecție care poate fi acordat pentru un soi de plante protejat;

10. *titularul dreptului*:

a) deținătorul unui drept de proprietate intelectuală sau reprezentantul său;

b) orice altă persoană autorizată să utilizeze acest drept sau reprezentantul acesteia;

11. *mărfuri contrafăcute*:

a) orice marfă, inclusiv ambalajul său, care poartă, fără autorizare, o marcă identică ori care nu se deosebește în aspectele sale esențiale de o marcă de produs sau de serviciu legal înregistrată pentru același tip de marfă și care, din acest motiv, încalcă drepturile titularului acestei mărci;

b) orice simbol al unei mărci de produs sau de serviciu (inclusiv logo, etichetă, autoadeziv, broșură, instrucțiuni de utilizare sau document de garanție care poartă un astfel de simbol), chiar dacă este prezentat separat și care se află în aceeași situație cu mărfurile prevăzute la lit. a);

c) orice ambalaj care poartă mărci de produse contrafăcute, prezentate separat, în aceleași condiții ca și mărfurile definite la lit. a);

12. *mărfuri pirat*: toate copiile fabricate fără consimțământul titularului dreptului sau al persoanei legal autorizate de acesta în țara de producere și care sunt executate, direct ori indirect, după un produs purtător al dreptului de autor sau al drepturilor conexe ori al unui drept asupra modelelor și desenelor industriale, dacă realizarea de astfel de copii ar constitui o încălcare a dreptului de proprietate intelectuală respectiv;

13. *mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală*:

a) mărfuri contrafăcute;

b) mărfuri pirat;

c) mărfuri care aduc atingere drepturilor asupra unui brevet de invenție sau unui certificat suplimentar de protecție ori unei indicații geografice sau unui brevet de soi.

(2) Se asimilează mărfurilor prevăzute la alin. (1) pct. 13, după caz, orice tipar sau matriță destinată ori adaptată fabricării unor astfel de mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală, cu condiția ca folosirea acestor tipare sau matrițe să aducă atingere titularului dreptului.

Capitolul II. Cererea de intervenție a autorității vamale

Secțiunea 1. Măsurile prealabile depunerii cererii de intervenție a autorității vamale

Art. 4. (1) În cazul în care nu este depusă o cerere de intervenție sau în perioada de acceptare a acesteia, autoritatea vamală poate să suspende operațiunea de vămuire și/sau să rețină pe o

perioadă de 3 zile lucrătoare mărfurile aflate în una dintre situațiile la care face referire art. 1, dacă are suspiciunea că aceste mărfuri aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală.

(2) Cu privire la această măsură autoritatea vamală notifică titularului dreptului și declarantului/deținătorului destinatarului mărfurilor, dacă aceștia din urmă sunt cunoscuți.

(3) Termenul prevăzut la alin. (1) curge de la data la care titularul dreptului a primit notificarea.

(4) Dacă în termenul prevăzut la alin. (1) titularul dreptului nu depune o cerere de intervenție, autoritatea vamală ridică măsura de reținere a mărfurilor și/sau acordă liberul de vamă, dacă celelalte condiții legale sunt îndeplinite.

(5) În situația prevăzută la alin. (1), autoritatea vamală poate să solicite titularului dreptului informații referitoare la dreptul protejat, înaintea notificării acestuia în legătură cu o posibilă încălcare a unui drept de proprietate intelectuală.

Secțiunea a 2-a. Depunerea și analizarea cererii de intervenție a autorității vamale

Art. 5. Pentru intervenția autorității vamale, titularul dreptului depune o cerere scrisă la Autoritatea Națională a Vămilelor, al cărei model se stabilește prin normele de aplicare a prezentei legi.

Art. 6. (1) Cererea de intervenție trebuie să conțină următoarele informații obligatorii:

a) datele de identificare a titularului dreptului;
b) o descriere tehnică exactă și detaliată a mărfurilor originale, precum și fotografiile ale acestora;
c) orice informație specifică pe care titularul o deține în legătură cu modalitatea de încălcare a dreptului său;

d) numele și adresa persoanei de contact desemnate de titularul dreptului.

(2) În măsura în care sunt cunoscute, titularul dreptului va furniza orice alte informații pe care le deține, cum ar fi:

a) valoarea mărfurilor originale înainte de taxare;
b) locul unde se află mărfurile sau destinația lor;
c) detalii pentru identificarea lotului sau a coletelor;
d) data prevăzută pentru sosirea sau plecarea mărfurilor;
e) mijloace de transport utilizate;
f) țara sau țările de fabricație și rutele folosite;
g) diferențele tehnice între mărfurile originale și cele susceptibile a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală;
h) denumirea și sediul persoanelor juridice autorizate să importe, să exporte sau să distribuie mărfurile.

(3) Cererea de intervenție va fi însoțită în mod obligatoriu de următoarele documente:

a) declarația titularului dreptului că își asumă responsabilitatea față de toate persoanele implicate, în situația în care acțiunea civilă în justiție sau plângerea penală nu își urmează cursul din cauza unei acțiuni sau omisiuni a titularului dreptului ori în cazul în care instanța stabilește că mărfurile nu aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală; prin aceeași declarație, titularul dreptului acceptă să suporte toate costurile ce decurg din păstrarea mărfurilor sub supraveghere vamală, inclusiv cheltuielile de distrugere a mărfurilor;

b) dovada că este titularul dreptului.

(4) În cazul în care cererea de intervenție nu conține informațiile obligatorii prevăzute la alin. (1) și documentele prevăzute la alin. (3), Autoritatea Națională a Vămilelor poate respinge această cerere printr-o decizie motivată în care se menționează și calea de atac; o nouă cerere poate fi depusă numai după completarea sa în mod corespunzător.

(5) Autoritatea Națională a Vămilelor analizează cererea și comunică decizia sa în scris titularului dreptului, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii cererii de intervenție.

(6) Împotriva deciziei de respingere a cererii de intervenție a autorității vamale titularul dreptului poate formula plângere la instanța de contencios administrativ competentă.

(7) Titularul dreptului este obligat ca, în termen de 15 zile de la încetarea protecției dreptului de proprietate intelectuală pe teritoriul României, să înștiințeze Autoritatea Națională a Vămilelor cu privire la aceasta.

Secțiunea a 3-a. Acceptarea cererii de intervenție

Art. 7. (1) În cazul în care Autoritatea Națională a Vămilelor acceptă cererea, stabilește și perioada de intervenție, de până la un an.

(2) La expirarea acestei perioade și cu condiția achitării de către titularul dreptului a tuturor costurilor ce decurg din prezenta lege, la solicitarea scrisă a acestuia, Autoritatea Națională a Vămilelor poate prelungi perioada de intervenție cu cel mult un an.

Art. 8. Prevederile art. 5 și 6 se aplică în mod corespunzător solicitărilor de prelungire a perioadei de intervenție.

Capitolul III. Condițiile în care se face intervenția autorității vamale

Art. 9. Pe baza cererii de intervenție acceptate și, când este cazul, după consultarea titularului dreptului, autoritatea vamală reține mărfurile susceptibile a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală și/sau suspendă operațiunea de vămuire, notificând în scris această măsură atât titularului dreptului, cât și declarantului/deținătorului/destinatarului mărfurilor.

Art. 10. (1) În cazul în care autoritatea vamală a reținut mărfurile susceptibile a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală și/sau a suspendat operațiunea de vămuire, mărfurile pot fi distruse, fără să se urmeze procedura prevăzută la art. 11, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) titularul dreptului informează în scris autoritatea vamală, în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii notificării prevăzute la art. 9, că mărfurile reținute aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală; în cazul mărfurilor perisabile, termenul este de 3 zile lucrătoare;

b) titularul dreptului depune la autoritatea vamală, în termenul prevăzut la lit. a), acordul scris al declarantului/ deținătorului/destinatarului mărfurilor că abandonează aceste mărfuri, în vederea distrugerii; acest acord poate fi transmis autorității vamale direct de către declarantul/ deținătorul/ destinatarul mărfurilor.

(2) Condiția prevăzută la alin. (1) lit. b) se prezumă a fi îndeplinită dacă în termenul prevăzut la alin. (1) lit. a) declarantul/deținătorul/destinatarul mărfurilor nu se opune în mod expres, în scris, reținerii și/sau suspendării operațiunii de vămuire ori distrugerii mărfurilor.

(3) Autoritatea vamală prelevează în mod obligatoriu eşantioane din mărfurile care urmează să fie distruse, conform reglementărilor vamale, urmând ca acestea să fie păstrate în vederea constituirii de probe în instanță, dacă va fi cazul.

(4) Cheltuielile de distrugere vor fi suportate de titularul dreptului.

(5) Dacă declarantul/deținătorul/destinatarul mărfurilor contestă măsura reținerii și/sau a suspendării operațiunii de vămuire ori se opune distrugerii mărfurilor, se urmează procedura prevăzută la art. 11.

Art. 11. (1) Dacă, în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii notificării privind reținerea mărfurilor și/sau suspendarea operațiunii de vămuire, titularul dreptului nu face dovada formulării unei acțiuni civile în justiție sau a unei plângeri penale și dacă dispozițiile art. 10 nu sunt aplicabile, autoritatea vamală dispune eliberarea mărfurilor și/sau acordarea liberului de vamă, dacă celelalte condiții legale sunt îndeplinite.

(2) În cazuri întemeiate, la cererea scrisă a titularului dreptului, Autoritatea Națională a Vămilelor poate prelungi termenul prevăzut la alin. (1) cu cel mult 10 zile lucrătoare.

(3) În cazul mărfurilor perisabile, susceptibile a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală, perioada la care se face referire la alin. (1) este de 3 zile lucrătoare, fără posibilitatea de a fi prelungită.

(4) În situația în care titularul dreptului formulează o acțiune civilă în instanță sau o plângere penală, autoritatea vamală reține mărfurile până la data când hotărârea judecătorească rămâne definitivă și irevocabilă.

Art. 12. (1) În cazul mărfurilor susceptibile a aduce atingere drepturilor asupra desenelor și modelelor industriale, brevetelor de invenție, certificatelor suplimentare de protecție sau brevetelor de

soi, declarantul/ deținătorul/destinatarul mărfurilor are posibilitatea de a obține eliberarea mărfurilor și/sau acordarea liberului de vamă, cu constituirea unei garanții, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) titularul dreptului să fi depus la Autoritatea Națională a Vămile dovada formulării unei acțiuni civile în justiție sau a unei plângeri penale;

b) să nu se fi dispus pe cale judiciară măsura sechestrării sau indisponibilizării mărfurilor, înainte de expirarea termenului prevăzut la art. 11;

c) toate formalitățile vamale să fi fost îndeplinite, potrivit legii.

(2) Garanția prevăzută la alin. (1) trebuie să fie suficientă pentru a proteja interesele titularului dreptului și se constituie potrivit normelor de aplicare a prezentei legi; constituirea garanției nu aduce atingere altor posibilități de acțiune disponibile titularului dreptului, potrivit legii.

(3) În cazul în care acțiunea civilă în justiție sau plângerea penală a fost formulată altfel decât din inițiativa titularului dreptului asupra desenelor și modelelor industriale, brevetelor de invenție, certificatelor suplimentare de protecție sau brevetelor de soi, garanția va fi disponibilizată dacă, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data notificării titularului dreptului, acesta nu face dovada inițierii unei proceduri legale privind mărfurile la care face referire alin. (1).

(4) Termenul prevăzut la alin. (3) poate fi prelungit cu cel mult 10 zile lucrătoare.

Art. 13. (1) Pentru a se stabili dacă s-a adus atingere unui drept de proprietate intelectuală, autoritatea vamală va comunica titularului dreptului, la cererea scrisă a acestuia, informații privind numele și adresa declarantului/ destinatarului/deținătorului mărfurilor, originea și țara de expediție a mărfurilor susceptibile a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală, dacă autoritatea vamală deține aceste informații.

(2) Titularul dreptului care primește informațiile prevăzute la alin. (1) nu le poate utiliza decât în scopul aplicării prevederilor cuprinse la art. 10-12.

(3) Utilizarea acestor informații în alte condiții decât cele prevăzute la alin. (2) atrage angajarea răspunderii titularului dreptului și suspendarea intervenției.

(4) Dacă titularul dreptului continuă să încalce obligația prevăzută la alin. (2), autoritatea vamală poate refuza prelungirea perioadei de intervenție.

Art. 14. (1) Autoritatea vamală va permite titularului dreptului și declarantului/destinatarului/deținătorului mărfurilor să examineze mărfurile susceptibile a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală, pentru care s-a luat măsura reținerii și/sau a suspendării operațiunii de vămuire.

(2) La solicitarea expresă a titularului dreptului, biroul vamal poate să preleveze eșantioane și să le pună la dispoziție acestuia, numai pentru a fi analizate în scopul utilizării rezultatului analizei în instanță.

(3) Când eșantioanele nu sunt distruse ca urmare a analizei, titularul dreptului le va returna după efectuarea acesteia, pe cât posibil înainte de eliberarea mărfurilor și/sau acordarea liberului de vamă.

(4) Toate cheltuielile și responsabilitățile legate de analiza acestor eșantioane sunt în sarcina titularului dreptului.

Capitolul IV. Prevederi aplicabile mărfurilor care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală

Art. 15. Mărfurile pentru care s-a dovedit că aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală nu pot intra sau ieși de pe teritoriul României ori în/din zonele libere sau antrepozite libere, nu pot fi importate, exportate, reexportate, plasate sub un regim vamal suspensiv.

Art. 16. (1) Mărfurile prevăzute la art. 15 pot avea următoarele destinații:

a) distrugerea, conform normelor legale în vigoare;

b) predarea cu titlu gratuit, în funcție de natura bunurilor, către instituții din domeniul ocrotirii sociale, organizații sau asociații nonprofit cu caracter umanitar, asociații ori cluburi sportive, instituții de învățământ sau persoane fizice care au avut de suferit de pe urma dezastrelor, dacă există

acordul scris al titularului dreptului și dacă sunt mărfuri apte pentru consumul sau uzul persoanelor fizice, cu condiția de a nu fi comercializate.

(2) Aplicarea prevederilor alin. (1) nu exclude valorificarea de către titular a drepturilor sale pe cale judiciară, potrivit legii.

Capitolul V. Contravenții

Art. 17. (1) Constituie contravenții următoarele fapte și se sancționează după cum urmează:

- a) fapta declarantului/destinatarului/deținătorului mărfurilor de a introduce sau scoate de pe teritoriul României mărfurile stabilite că aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală;
- b) neîndeplinirea de către titularul dreptului a obligației prevăzute la art. 6 alin. (7);
- c) neîndeplinirea obligației de a nu comercializa mărfurile preluate în condițiile art. 16 alin. (1) lit. b).

(2) Contravențiile se sancționează cu amendă de la 3.000 lei (RON) la 10.000 lei (RON).

(3) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a), mărfurile care fac obiectul contravenției se confiscă, iar dacă nu mai pot fi identificate, contravenientul este obligat la plata contravalorii acestora; termenul de prescripție pentru aplicarea sancțiunii în cazul acestei contravenții curge de la data la care se stabilește, în condițiile prezentei legi, că mărfurile aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală.

(4) Sancțiunile pot fi aplicate și persoanelor juridice.

(5) Contravențiile se constată și sancțiunile se aplică prin proces-verbal încheiat potrivit prevederilor art. 185 din Legea nr. 141/1997 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, pe personalul vamal care, potrivit atribuțiilor de serviciu, are calitatea de agent constator al contravențiilor.

Art. 18. Contravențiilor prevăzute la art. 17 le sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul VI. Responsabilitatea autorității vamale și a titularului dreptului

Art. 19. (1) Acceptarea unei cereri de intervenție nu îndreptățește titularul dreptului să solicite autorității vamale o compensație sau daune, în situația în care mărfurile prevăzute la art. 1 nu au fost descoperite de autoritatea vamală.

(2) Reținerea mărfurilor susceptibile a aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală și/sau suspendarea operațiunii de vămuire, în condițiile prezentei legi, nu angajează răspunderea autorității vamale față de persoanele care pot invoca un drept asupra mărfurilor prevăzute la art. 1, pentru eventualele prejudicii suferite de acestea ca rezultat al intervenției autorității vamale.

Art. 20. Cheltuielile legate de depozitarea, manipularea și păstrarea mărfurilor sub supraveghere vamală, precum și cheltuielile de distrugere sau alte cheltuieli similare sunt în sarcina titularului dreptului.

Capitolul VII. Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 21. (1) Pentru cererile de intervenție depuse în baza prevederilor Legii nr. 202/2000 privind unele măsuri pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul operațiunilor de vămuire, cu modificările ulterioare, perioada de intervenție rămâne valabilă până la expirarea termenului aprobat, dacă titularul dreptului depune declarația prevăzută la art. 6 alin. (3) lit. a).

(2) Măsurile de reținere a mărfurilor și de suspendare a operațiunilor de vămuire inițiate de autoritatea vamală, potrivit Legii nr. 202/2000, cu modificările ulterioare, vor fi finalizate potrivit dispozițiilor prezentei legi.

Art. 22. Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Legii nr. 141/1997 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 23. Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, precum și Oficiul Român pentru Drepturile de Autor vor pune la dispoziție autorității vamale informațiile necesare pentru identificarea drepturilor protejate și a titularilor acestora.

Art. 24. (1) Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 202/2000 privind unele măsuri pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul operațiunilor de vămuire, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 588 din 21 noiembrie 2000, cu modificările ulterioare.

Art. 25. În termenul prevăzut la art. 24 alin. (1), Autoritatea Națională a Vămilelor va elabora normele de aplicare a prezentei legi, care vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului.